

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

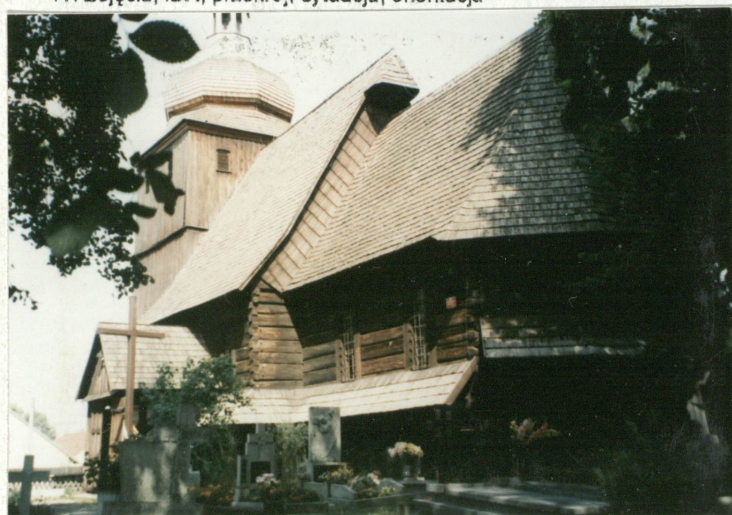
2. Czas powstania

1614, 1668, 1736

3. Miejscowość

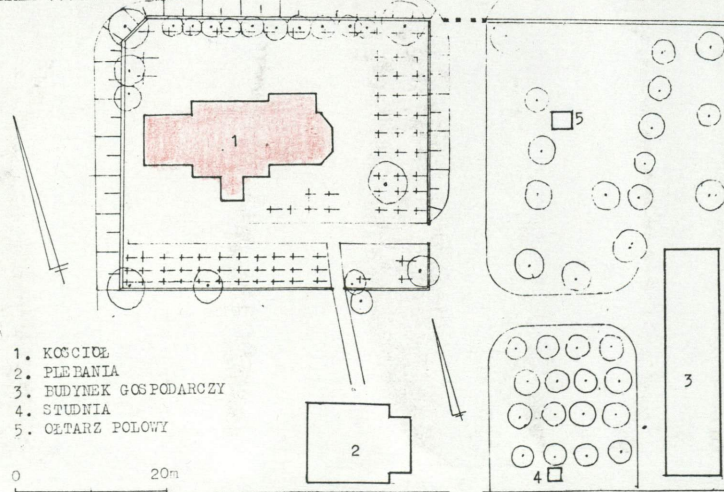
MICHALICE

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Widok ogólny od pd.-wsch

SKALA 1:1000

1. KOŚCIÓŁ
2. PLEBANIA
3. BUDYNEK GOSPODARCZY
4. STUDNIA
5. CMENTARZ POŁOWY

0 20m

4. Adres

Michalice

nr hipoteczny k.w.

5. Przynależność administracyjna

Województwo opolskie

powiat Namysłów, gmina Namysłów

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Michelsdorf

7. Przynależność administracyjna przed 1 VI 1975

województwo opolskie

powiat Namysłów

8. Właściciel i jego adres

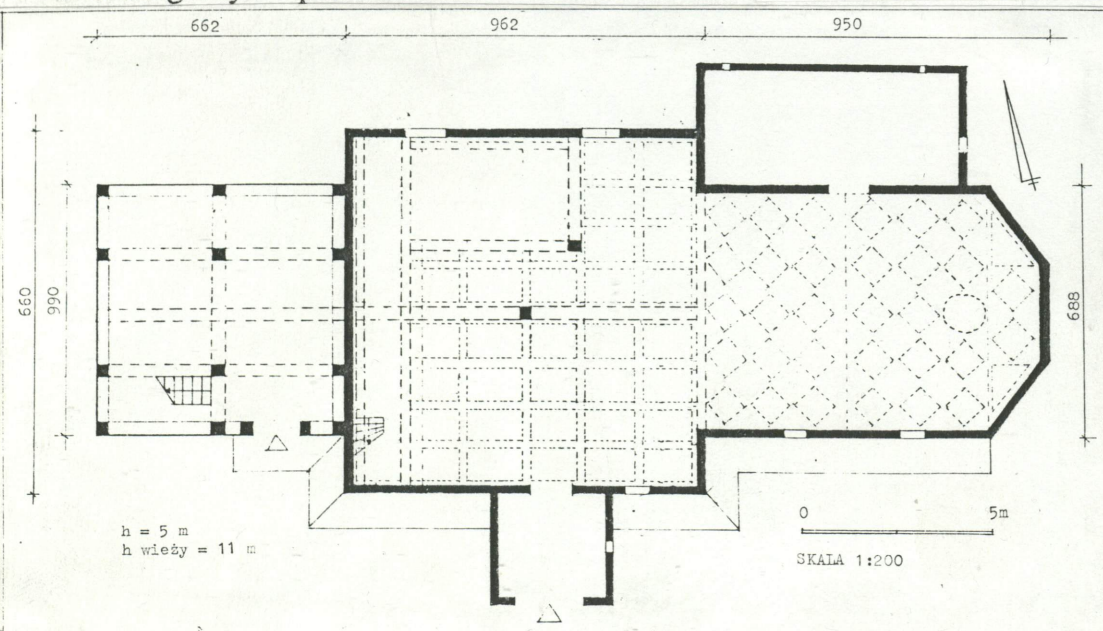
Rzymsko-Katolicka Parafia p.w.
Św. Michała Archanioła w Michalicach
46-100 Namysłów

9. Użytkownik i jego adres

j. w.

10. Rejestr zabytków

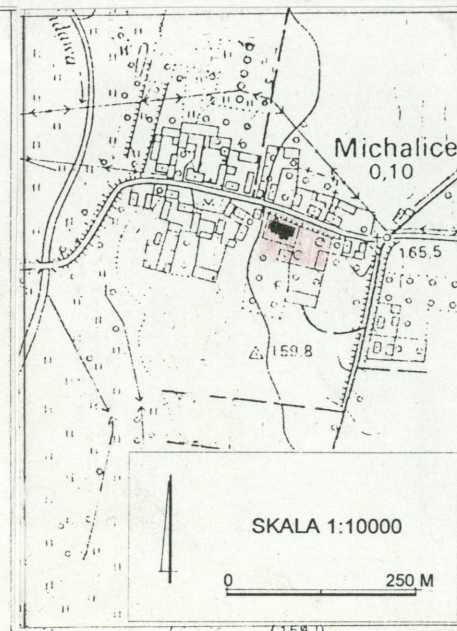
Nr 137/54 data 24.11.1854

h = 5 m
h wieży = 11 m

0 5m

SKALA 1:200

SKALA 1:10000

0 250 M

Kościół wzmiankowany w 1288. Obecny zbudowany z fundacji miejscowego proboszcza, Jerzego Brzóska w 1614 przez cieślę Milera z Namysłowa. Ponowna konsekracja w 1668. Z tego okresu zapewne kruchta i chór muzyczny. W 1730 budowa nowej wieży w miejscu poprzedniej. Na jednej z belek wieży data budowy i inskrypcja odnosząca się do osoby fundatora - miejscowego proboszcza Jana Alberta Chocimirskiego. 1736 budowa empory. Przez cały XVII w i pierwsze dziesięciolecie wieku następnego wyposażanie wnętrza. 1624 wykonanie polichromii na stropie prezbiterium, w 1663 na ścianach prezbiterium oraz nawy. W tym samym roku wykonanie na polecenie Krzysztofa Jana Janika konfesjonaliu i ław kolatorskich (oba sprzęty pomalowane w 1733 przez Sebastiana Langerę). 1668 fundacja przez w/w proboszcza ołtarza głównego (odnowienie 1733). 1699 wykonanie ołtarzy bocznych. W prawym malowidło autorstwa Klepzigę z Namysłowa. W lewym obraz fundowany przez Joachima Henryka Chocimirskiego. 1716 wykonanie ambony. 1736 odlanie misy chrzcielnej przez Chrystiana Scholtza z Namysłowa. 1738 wykonanie krat w oknach. Świątynia wielokrotnie remontowana. W 1767 odnowienie wnętrza. 1825-6 naprawa dachu i wieży. 1840 nowe oszalowanie wieży. 1863-5 pokrycie dachu gontem i rekonstrukcja hełmu wg dawnego wzoru. 1879 zamalowanie polichromii. 1914 odsłonięcie i gruntowne odnowienie polichromii na stropie i ścianach zakrystii przez Józefa Langnera. Konserwacja malowideł w 1918 przez A. Backera z Wrocławia. 1937 odsłonięcie polichromii na ścianach prezbiterium i nawy.

Sytuacja. Wieś niewielka, oddalona ok. 10 km. na pn.-wsch od Namysłowa, na nieznacznej pochyłości terenu, opadającej ku zach. w kierunku koryta przepływającej opodal Widawy. Kościół zlokalizowany na niskiej skarpie we wsch. końcu wsi, w pd. ciągu zabudowy, przy łagodnym łuku wybrukowanej wiejskiej drogi. Parcela nieregularna, zbliżona do prostokąta. W jej obrębie, w narożniku pn.-zach. świątynia, wokół której niewielki cmentarz. Na pd. od kościoła, ok. 15 m. od ogrodzenia cmentarnego murowany budynek plebanii. Na wsch. od niego oddalony ok. 30 m. budynek gospodarczy, obecnie garaż i salki katechetyczne. Na pd. i zach. od plebanii ogrody i sad. Na wsch. i zach. od granic posesji gospodarstwa rolnicze. Wjazd od strony wiejskiej drogi przez zadaszoną bramkę drewnianą z dwoma furtami po bokach. Bramka umieszczona w drewnianym ogrodzeniu o konstrukcji sumikowo łątkowej, stanowiącym również pn., zach. i pd. odcinek ogrodzenia cmentarnego. Podobne ogrodzenie również wzdłuż znacznej części wsch. granicy posesji. Wejście na cmentarz przez drewnianą, zadaszoną bramkę w murze z kamieni granitowych, stanowiącym wsch. fragment cmentarnego ogrodzenia. Podobna bramka w pd. odcinku ogrodzenia, komunikująca świątynię z plebanią. W obrębie cmentarza kilka kwater z grobami. Niektóre kwatery ograniczone drewnianymi podkładami kolejowymi. Między grobami, przeważnie w pobliżu ogrodzenia kilka starych lip. Przy pn. odcinku ogrodzenia, wzdłuż drogi współcześnie nasadzone modrzewie. Teren między plebanią, a budynkiem gospodarczym zadrzewiony. Między drzewami studnia w drewnianej oprawie architektonicznej oraz, bliżej głównego wjazdu zadaszony ołtarz polowy.

Materiał, konstrukcja. Zbudowany z drewna na podmurówce z dużych, granitowych kamieni o układzie poligonalnym. Belki o przekroju prostokątnym. Ściany nawy, prezbiterium i zakrystii w konstrukcji zrębowej. Zwęgłowania z nieznacznymi ostatkami. Kruchta o konstrukcji sumikowo-łątkowej. Wieża w konstrukcji ryglowej, niezależnej od pozostałych partii świątyni. Zach. ściana nawy oraz wieża szalowane deskami z olistwowaniem. Stropy drewniane, o belkach przewiązanych z więźbą dachową, szalowane deskami. Strop nawy głównej wzmocniony na osi wsch.-zach. sosrębem podpartym drewnianym słupem. W wieży stropy belkowe, nagie. Więźba nad nawą i prezbiterium o konstrukcji storczykowej, w partii nawy wzmocniona po bokach rzędami słupów. Wzdłuż pd. ściany prezbiterium, nawy i wieży nadwieszono daszki. Poszycie w całości gontem, jedynie górna partia wieży kryta blachą. Podłogi z desek. Schody drewniane, na chór zabiegowe, na piętra wieży drabiniaste. Okna krosnowe, w nawie i prezbiterium z oszkleniem oprawionym w ołów, w większości okratowane. Kraty proste, przeważnie przewlekane, w zakrystii z zadziarami. Drzwi we wnętrzu ramowo-płycinowe, z dekoracyjnymi okuciami; do kruchty i do wieży deskowe.

Plan i bryła. Niewielki, orientowany, jednonawowy. Nawa kwadratowa, przykryta dwuspadowym dachem siodłowym. Prezbiterium węższe, zamknięte trójbocznie, we wnętrzu równe nawie, przykryte nieco niższym dachem wielopołaciowym. Połąć pn. przechodząca w pulpitowy dach prostokątnej zakrystii przyległej do prezbiterium. Wieża na osi, przyległa do nawy od zach. Na planie kwadratu trzykondygnacyjna, przykryta trójdzielnym, baniastym hełmem z przeźroczem. Wnętrze wieży nieskomunikowane z pozostałymi partiami świątyni, dostępne od pd. Od tej strony, na osi nawy prostokątna kruchta przykryta dachem dwuspadowym. We wnętrzu nawy chór przechodzący w emporę

<p>14. Kubatura</p> <p>1310 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>192 m. ²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Kościół katolicki</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>kościół katolicki</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W l. 60 przeprowadzono remont konstrukcji. Wg ekspertyzy z 1970 w trakcie prac użyto złych gontów, przez co belki w dalszym ciągu zaatakowane były przez owady. Kolejne orzeczenie z 1985 potwierdza obecność owadów i grzybów. W latach następnych przeprowadzono prace przy elementach konstrukcji. Naprawiono dach.. Konserwacji poddano polichromie. Uporządkowano także teren wokół: m.in wykonano nowe ogrodzenie w konstrukcji sumikowo-łatkowej, kwatery cmentarza wydzielono podkładami kolejowymi.</p> <p>1. Dr inż. Michał Czajnik - Przegląd techniczny, 21 czerwca 1970 2. mgr inż. Wacław Karnicki - Orzeczenie techniczne, maj 1985 3. tenże - Opinia o stanie zagrzybienia i porażenia przez szkodniki, Wrocław 1985</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólnie obiekt zadbany, w stanie dobrym. Miejscami, szczególnie od pn. belki ścian nadgnitei zaatakowane przez owady. Drewno więźby i stropów zdrowe. W poszyciu dachowym nieszczelności.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Należy zabezpieczyć ściany przed gniciem i owadami oraz naprawić poszycie dachu. Ochronie konserwatorskiej podlega bryła świątyni forma ścian, wszystkie elementy konstrukcyjne, całość historycznego wystroju wnętrza i wyposażenia.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst

mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999

plany, rysunki

mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999, orient. wg planu 1:10000

zdjęcia, fotografie

mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999

miejsce przechowywania negatywów u autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach. Informacje o zmianach (daty, imiona, nazwiska wypełniających)

22. Biblioteka

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. VII, Powiat
namysłowski, s. 23-26

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

Wkładki do karty ewidencyjnej zabytków architektury
i budownictwa - szt. 7

1. Miejscowość MICHALICE	2. Obiekt KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA	3. Zawartość: dokończenie opisu, fotografie
-----------------------------	--	--

przy ścianie pn.

Elewacje ciemne, osłonięte wydatnym okapem dachu. Od strony pd., w partii prezbiterium i nawy po dwa wysokie okna zamknięte półkoliście. Między oknami nawy, na osi przybudówka kruchty zwieńczona trójkątnym, szalowanym pionowo szczytem. Niemal na całej szerokości kruchty dwuskrzydłowe drzwi. Wzdłuż prezbiterium, nawy i w części wieży, pod parapetami okien wydatny pulpitowy daszek. W nawie elewacji pn. dwa okrągłe okna. Wzdłuż prezbiterium przybudówka zakrystii z dwoma niewielkimi, prostokątnymi okienkami. Od wsch. w ścianie środkowej trójbocznego prezbiterium, nad pulpitowym daszkiem okrągłe okno. Szczyt wsch. nawy, w znacznej części zasłonięty dachem prezbiterium, trójkątny, szalowany gontem, z graniastym naczółkiem w zwieńczeniu, osłaniającym sygnaturkę. W ścianie wsch. zakrystii zamknięte łukiem dwuramiennym. Boki wieży potraktowane jednakowo Wyjątkiem przyziemie od strony pd. gdzie prostokątne wejście. Na poziomie ostatniej kondygnacji (odciętej rodzajem gzymsu) po dwa niewielkie, prostokątne okna. Hełm dołem czworoboczny, wyżej złożony z dwóch ośmiobocznych, baniastych części rozdzielonych przeźroczem - dolnej większej i górnej mniejszej.

Wnętrze w większości zachowane w pierwotnej formie, z licznymi elementami zabytkowego wyposażenia. Nad nawą i prezbiterium strop na fasecie zdobionej drobnymi profilowanymi konsolkami. Na stropie dekoracja ramowa. W prezbiterium ramy w formie kwadratów ułożonych na romb (jedynie nad ołtarzem głównym pole owalne). W ramach oraz w okrągłych polach między nimi polichromia z 1624 z przedstawieniami figuralnymi, herbami i rozetami. Nad ołtarzem, w owalu Chrystus i Matka Boska, po bokach rozety; w drugim rzędzie, w polach okrągłych dwa anioły z Arma Christi oraz dwóch biskupów (zapewne św. Ambroży i Augustyn); w rzędzie trzecim, w polach kwadratowych herb Nałęcz Jerzego Brzóska z inskrypcją i data 1624, podwójny herb bpa Karola i biskupstwa wrocławskiego oraz klasztoru augustianów na Piasku we Wrocławiu, a także rozety; w rzędzie czwartym, w polach okrągłych monstrancja z hostią adorowana przez aniołki, Męczeństwo św. Szczepana, fundator klęczący przed krucyfiksem i św. Wawrzyniec; w piątym rzędzie w polach kwadratowych błogosławiący biskup oraz rozety; w szóstym rzędzie w polach okrągłych św. Barbara, Katarzyna, Jadwiga i Magdalena; siódmy rząd (kwadraty) m.in. św. Piotr i Paweł oraz Stygmatyzacja św. Franciszka; w ósmym rzędzie (pola okrągłe) Król Dawid, herb bpa Karola, Koronacja N.P.M. oraz herb bpa. Karola Ferdynanda Wazy; w dziewiątym rzędzie (kwadraty) św. m.in. Mikołaj, Jan Ewangelista, Jan Chrzciciel; w dziesiątym rzędzie (pola okrągłe) św. Wacław, Hieronim, Grzegorz i Jerzy; w jedenastym rzędzie (kwadraty) Gołębica Ducha Św., św. Marek, Mateusz i Łukasz oraz rozeta. Strop nawy z dekoracją o ramach prostokątnych, malowany monochromatycznie podparty sfazowaną belką sosrębu wzmocnioną centralnie kwadratowym, spiralnie skręconym słupem. Między sosrębem a słupem rodzaj podkładki w formie profilowanych konsol, na których liczne inskrypcje, m.in. łacińskie i niemieckie odnoszące się do fundacji świątyni i osoby budowniczego. Między nawą i prezbiterium profilowana belka tęczowa z wczesno-barokową grupą Ukrzyżowania, inskrypcjami łacińskimi i datą 1614. Ściany nawy i prezbiterium pokryte polichromią, podzielone na dwie strefy - dolną z podziałem hermowymi pilastrami i górną z podziałem kolumnowym. Na ścianie pd. prezbiterium, w strefie dolnej Anioł karzący

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999

Miejsce przechowywania negatywów: u autora

Asyryjczyków, Tobiasz na pustyni oraz Machabeusze, w strefie dolnej Kuszenie Chrystusa, Anioły czuwające nad dziećmi oraz dusze czyścicowe. Na ścianie pd. nawy, w strefie górnej Wygnanie z raju oraz Ofiara Izaaka, w strefie dolnej m.in. Hagar i Izaak oraz anioły na tle krajobrazu. Na ścianie pn. prezbiterium, w strefie górnej Walka Michała Archanioła ze smokiem, Ucieczka Lota z Sodomy i sen Jakuba. W strefie dolnej Zwiastowanie, Anioł Stróż czuwający nad śpiącym i Adoracja Dzieciątka. Na ścianach trójbocznego zamknięcia prezbiterium N.P. Maria tronuująca, tablica iskrypcyjna z chronostychem zawierającym datę 1663 w obramieniu okuciowym i owocowym oraz Chrystus jako sędzia. Chór muzyczny z balustradą o toczonych tralkach i późnobarokowymi organami (1736) przy ścianie pn. Wejście z kruchty do nawy sfazowane, zamknięte nadwieszonym łukiem o wykroju tzw. "oślego grzbietu". W nadprożu nazwisko fundatora oraz data 1614. Po bokach ościeży polichromia przedstawiająca św. Piotra i Pawła (prawdopodobnie 1653). Skrzydło drzwi z dekoracyjnym zamkiem i malowidłami w płycinach przedstawiającymi Walkę św. Michała Archanioła ze smokiem i Rozesłanie Apostołów. Wejście z prezbiterium do zakrystii sfazowane, zamknięte spłaszczonym, "oślim grzbietem", ok. 1614. Polichromia po bokach ościeży z przedstawieniem św. Mateusza i Andrzeja, sceną Ukrzyżowania i dekoracją roślinną. Drzwi z kutym zamkiem i antabą; w płycinach dekoracja malarska z przedstawieniem św. Marcina i Adoracji N.P. Marii przez anioły (1653). Ołtarz główny barokowy (1668), z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem i figurami św. Jana Chrzcziciela i Józefa. Na predeli postać fundatora i jego herb. Ołtarze boczne barokowe (1699). Ambona (1716) i chrzcielnica (1731) późnobarokowe. Konfesjonał i ławy kolatorskie barokowe (1663). W zakrystii szafa z monogramem ks. Jerzego Brzóska i datą 1610. W nawie portret fundatora (1614 lub 1635). Na belce chóru rzeźba św. Jana Nepomucena na wolutowej konsoli (1736).

Instalacje: elektryczna

Widok ogólny od pd

Wkładkę założył ngr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999

Miejsce przechowywania negatywów:
u autora

Widok ogólny z pd.-wsch

Widok ogólny z pn.-wsch

Prezbiterium

1. Miejscowość

MICHALICE

2. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W.
ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

3. Zawartość:

fotografie

Widok od wsch

Helm wieży

Dach prezbiterium i nawy

Zwęgłowanie
prezbiterium

Zamknięcie prezbiterium

Pd. ściana prezbiterium

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999.
Miejsce przechowywania negatywów:
u autora

Okno w prezbiterium

Elewacja pn. - fragment

Narożnik prezbiterium i zakrystii

Widok wzdłuż elewacji pn.

Elewacja pn. - okno nawy

Wieża - widok od pn.

Elewacja pn. - fragment

Wieża - widok od pn.-zach

1. Miejscowość

MICHALICE

2. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W.
ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

3. Zawartość:

fotografie

Kruchta

Kruchta

Elewacja pd. - styk nawy
z wieżą

Drzwi do wieży

Elewacja pn. - fragment

Elewacja pd. - zwężłowanie nawy

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999.
Miejsce przechowywania negatywów:
u autora

Elewacja pd. - fragment

Elewacja pd. - fragment

Elewacja pn. - fragment

Elewacja pn. - fragment

Elewacja pd. - okno prezbiterium

Okno kruchty

Okno w zakrystii

1. Miejscowość

MICHALICE

2. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W.
ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

3. Zawartość:

fotografie

Okno zakrystii

Okno zakrystii

Wnętrze - widok
w kierunku prezbiterium

Wnętrze - widok
w kierunku prezbiterium

Strop w prezbiterium

Strop w nawie

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999.
Miejsce przechowywania negatywów:
u autora

Wnętrze nawy - fragment

Wnętrze nawy - fragment

Wnętrze nawy - fragment

Wnętrze nawy - fragment

Wnętrze nawy - fragment

Wnętrze nawy - fragment

Wnętrze nawy - fragment

1. Miejscowość

MICHALICE

2. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W.
ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

3. Zawartość:

fotografie

Strop w prezbiterium

Strop w nawie - faset

Strop w nawie

Prezbiterium - fragment

Prezbiterium - fragment

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999.
Miejsce przechowywania negatywów:
u autora

Wnętrze nawy - prospekt organowy

Wnętrze nawy - balustrada empory

Tęcza

Wnętrze prezbiterium - fragment

Wnętrze prezbiterium - fragment

Drzwi z kruchty do nawy

Drzwi z kruchty do nawy

1. Miejscowość

MICHALICE

2. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W.
ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

3. Zawartość:

fotografie

Drzwi z kruchty do nawy

Drzwi z kruchty do nawy

Drzwi do zakrystii

Wnętrze wieży

Drzwi do zakrystii

Ambona

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999.

Miejsce przechowywania negatywów:
u autora

Wnętrze kruchty

Wieżba - fragment

Szafa w zakrystii

Wieżba - fragment

Wnętrze wieży - fragment

Wieżba - fragment

Wnętrze wieży - fragment

Wieżba - fragment

1. Miejscowość

MICHALICE

2. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W.
ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

3. Zawartość:

fotografie

Ogrodzenie - narożnik pd.-wsch

Pn. odcinek ogrodzenia

Bramka wsch.

Brama główna (pn.)

Bramka pd.

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek,
wrzesień 1999.

Miejsce przechowywania negatywów:
u autora